

Judge Uhlíř's lesson. The procedure against the Liechtensteins is unfair and many judges know it.

A brave judge names post-war injustice

By Johana Hovorková, Forum24

COMMENTARY / After Tuesday's decision of the Constitutional Court, no one in the Czech Republic can think that Czech judges generally consider the robbery of the Liechtenstein family to be a valid act under the legal system. The dissenting opinion of Judge Uhlíř speaks of a clear absurdity.

However, some judges have already let it be known that they are not at all comfortable with continuing to commit injustices. In the corridor, a district judge in South Moravia expressed her wish that the situation should be rectified by international courts because - as she believes - in the Czech Republic the courts have no choice but to defend the property injustice committed. That was a statement made only in the corridor in front of witnesses. But then we have the statement of another judge, which is recorded in the minutes:

‘The proceedings against the Liechtensteins are not fair. But I am not King Solomon to do justice.’ That was the unequivocal statement of a judge of the District Court in Opava on 23 February this year, after he had pronounced judgment in favour of the Czech Republic - and against the Liechtensteins. It was a glimpse of a strange alibi. This judge admitted that he knew about the injustice, but had to insist on it. His words are a sign of complete lack of self-confidence and self-respect, which is astonishing in a representative of the judiciary. Who else should defend justice but the court.

Only now a truly brave judge has been found: on 9 May, the Constitutional Court rejected the Liechtenstein complaint, but the judicial panel had to vote. Constitutional Judge David Uhlíř became the voice of reason and his dissenting analysis scattered the shameful and systematic attack of the Czech judiciary against the Liechtensteins and the citizens of Liechtenstein. In a dissenting opinion, the outvoted Judge Uhlíř reminded the court that the Prince of Liechtenstein, whose disputed property was confiscated by the decree, was a citizen of a state that had maintained neutrality throughout World War II. Before reading into his brilliantly reasoned position, however, we must note with what poor justification this new robbery of the Liechtenstein family took place.

Judge Lichovník's warning tricks

The Constitutional Court's ruling in the case of the complainants, the Prince of Liechtenstein Foundation and the head of the Principality of Liechtenstein, Hans

Adam II, dealt with the decision of the Czech courts in the matter of the return of property unjustly confiscated by the Czechoslovak state in 1945. The manner in which the President of the Constitutional Court, JUDr. Lichovník, announced the rejection of the complaint in Brno was a warning to Czech society. For three reasons:

1. First, Tomáš Lichovník condescendingly praised the Liechtenstein lawyers for how well they had prepared the constitutional complaint and how well they had provided it with arguments.
2. Tomáš Lichovník offered only one argument why it was necessary to reject the complaint: the lawmaker had supposedly limited the remediation of the damage to 1948, and the Constitutional Court must follow the decision of the politicians.
3. When announcing the ruling, Lichovník forgot to say that the judicial panel (senate) had to vote. He simply concealed the completely different, dissenting position of Judge David Uhlíř, who vindicates Liechtensteins' reasoning on all the complaining points of the case!

"We were completely unaware of Uhlíř's dissenting opinion. It prevented us from reacting when journalists were waiting for us in front of the Constitutional Court," says Aleš Linhart, a lawyer for the Prince of Liechtenstein Foundation.

But what is cautionary about the way the constitutional ruling was announced? According to Judge Lichovník, we don't need the Constitutional Court at all. If Parliament declares that the murders committed on Tuesday are not punishable by law and cannot be investigated, will the Constitutional Court "follow the decision of politicians"? And why did he conceal Uhlíř's different position?

A crowned absurdity: why is the Fiala government conducting a dispute with the Liechtensteins?

It does not look good for the Czech Republic: the 9th of May in Brno served a lot of material to the European Court of Human Rights in Strasbourg, which has been dealing with the Czech Republic's **trampling** of the rights of Liechtenstein citizens for two years. Taxpayers are threatened to pay many times more for the hypocrisy of Babiš's and now also Fiala's government than for the ill-fated Diageo Human. This is completely unnecessary.

The Liechtensteins have repeatedly offered the Czech side friendly negotiations, the result of which would be an agreement beneficial to both parties. When we realise that the government is now headed by a quite serious conservative, Petr Fiala, the lawsuit that the Czech Republic is conducting at huge expense for lawyers in an international court is actually a crowned absurdity. Why is Fiala's government leading the dispute with the Liechtensteins? We really can't wrap our

heads around that. After all, it could have removed from the judges the unbearable yoke that torments them and under the pressure of which they passively try to evade justice. The government should have long ago made an example out of the dispute with the Liechtensteins, which it took over from the crypto-communist oligarch Babiš, of how the case of the too long shadows of our national past can be resolved in a respectable way.

Dissenting opinion of Judge David Uhlíř

In terms of the dispute, which began in 2014 with a lawsuit brought by the Czech state against the Prince of Liechtenstein Foundation, the argumentation of Constitutional Court Judge David Uhlíř is really something to reflect on. Here are some excerpts:

I disagree with the ruling of the Second Chamber in this case (hereinafter referred to as "the ruling") and I am taking a different position with respect to the provision of Section 22 of the Constitutional Court Act. I am of the opinion that all the contested judgments should have been set aside.

The general courts erred in refusing to address the substance of the complainants' objections. In justifying their refusal, the courts relied on the restitution rules, which are intended to mitigate the wrongs caused, as well as on the opinion of the Constitutional Court Pl. ÚS-st. 21/05, i.e. the acts of the democratic state governed by the rule of law established after November 1989. If it were not for those acts, the justification of the negative judgments would have been much more difficult, if not impossible. As the classic saying goes, "These are paradoxes, Mr Vaněk".

In my view, the general courts should therefore have applied and interpreted the restitution legislation and the case-law of the Constitutional Court to open up the possibility of establishing whether the Czechoslovak authorities committed an injustice in the past against the complainants' predecessor in title. They would have to go back to the fundamental question of whether or not the complainants' predecessor in title was rightly subject to the aforementioned Presidential Decree. The refusal to consider that question in the light of the decision of the Olomouc District National Committee is incorrect.

Moreover, the idea that the so-called Third Republic, i.e. Czechoslovakia in the period from the end of the Second World War to the communist takeover in 1948, was a democratic legal state is a Czech national delusion that we should not cling to. The decisions of the Czechoslovak state authorities at that time should be judged critically and their review should not be resisted.

Franz Joseph II, Prince of Liechtenstein, the legal predecessor of the applicants, whose property at issue should have been confiscated by Presidential Decree No 12/1945 Coll., was a citizen of a State which maintained neutrality throughout the

Second World War. There is no reason to regard him as anything other than a German-speaking citizen of another neutral State, such as Switzerland. The idea that Franz Joseph II, Prince of Liechtenstein, was complicit in the crimes of the Third Reich and that he was therefore subject to a presidential decree is absurd.

In my view, the decisions of the ordinary courts and the Constitutional Court are unfortunately influenced not only by legal considerations, but also by political and economic ones. It appears that, just as some large banks are said to be 'too big to fall', the complainants' assets are 'too big to be returned'."

It is high time that Czech political cowardice, and the cowardice of Czech judges, gave way to courage and principled thinking, with which Judge Uhlir has given politicians and judges a really clear lesson on the rule of law and democratic convictions. The trial of the Liechtensteins touches on the concept of our state. The question is whether we are FOLLOWING the post-war pseudo-democracy – which was in fact a transitional stop from one totalitarianism to another, with the lawlessness of the time paving the way for the rise of a communist dictatorship – or whether we are creating a real democracy based on an honest conception of law and justice. This dispute is far from just about the Liechtensteins and their property. This dispute is about us. It is about who we are. Whether we belong to a decent society.

Link: https://www.forum24.cz/lekce-soudce-uhlire-postup-proti-lichtenstejnum-jenespravedlivy-a-rada-soudcu-to-vi?utm_source=www.seznam.cz&utm_medium=sekce-z-internetu#dop_source_zone_name=hpfeed.sznhp.lppartner&dop_ab_variant=null

Lekce soudce Uhlíře. Postup proti Lichtenštejnům je nespravedlivý a řada soudců to ví

Odvážný soudce pojmenoval poválečné bezpráví

Lichtenštejnův kníže Hans Adam II. u zámku v Lednici, který je součástí Lednicko-valtického areálu. O panství rod Lichtenštejnů připravily Benešovy dekrety.

FOTO: ČTK / Šálek Vladav

JOHANA HOVORKOVÁ
KOMENTÁŘE • 10. 5. 2023

KOMENTÁŘ / Po úterním rozhodnutí Ústavního soudu si již nikdo v Česku nemůže myslet, že čeští soudci obecně považují okradení lichtenštejnské rodiny za akt platný podle právního řádu. Disentní stanovisko soudce Uhlíře mluví o jasné absurditě.

Už dříve se ale někteří soudci nechali slyšet, že jim není vůbec příjemné pokračovat v páchání křivd. Okresní soudkyně na jižní Moravě na chodbě soudu projevila touhu, aby situaci napravily mezinárodní soudy, protože – jak se domnívá – v Česku soudům nezbývá nic jiného než spáchanou majetkovou křivdu hájit. To bylo sdělení vyřčené jen na chodbě před svědky. Pak tu máme ale sdělení dalšího soudce, které je zaprotokolované v zápise:

„Řízení vedená proti Lichtenštejnům nejsou spravedlivá. Já ale nejsem král Šalamoun, abych zjednával spravedlnost.“ Takto jednoznačně se vyjádřil letos 23. února soudce Okresního soudu v Opavě poté, co vyhlásil rozsudek ve prospěch České republiky – a proti Lichtenštejnům. Byl to záchvěv podivného alibi. Tento soudce přiznal, že o křivdě ví, ale musí na ní trvat. Jeho slova jsou přitom projevem naprostého nesebevědomí a nedostatku sebeúcty, která je u představitelů justice ohromující. Kdo jiný by měl bránit spravedlnost než soud.

Opravdu statečný soudce se našel až nyní: 9. května sice Ústavní soud odmítl stížnost Lichtenštejnů, ale senát musel hlasovat. Ústavní soudce David Uhlíř se stal hlasem rozumu a jeho disentní analýza rozmetala ostudný a systematický útok české justice proti Lichtenštejnům a občanům Lichtenštejnska. Přehlasovaný soudce Uhlíř v odlišném stanovisku připomněl, že kníže z Lichtenštejna, kterému byl sporný majetek dekretem konfiskován, byl občanem státu, který si po celou dobu druhé světové války udržel neutralitu. Než se začteme do jeho brilantně vyargumentovaného postoje, tak si ale musíme říct, s jak chatrným odůvodněním se toto nové okradení lichtenštejnské rodiny odehrálo.

Varující obezličky soudce Lichovníka

Nález Ústavního soudu ve věci stěžovatelů Nadace knížete z Lichtenštejna a hlavy Lichtenštejnského knížectví Hanse Adama II. řešil rozhodnutí českých soudů ve věci vrácení majetku neoprávněně zabaveného v roce 1945 československým státem. Způsob, kterým předseda senátu Ústavního soudu JUDr. Lichovník zamítnutí stížnosti v Brně vyhlásil, byl pro českou společnost varovný. Hned ze tří důvodů:

1. Tomáš Lichovník nejprve blahosklonně pochválil právní zástupce Lichtenštejnů za to, jak dobře ústavní stížnost zpracovali a jak skvěle ji vybavili argumenty.
2. Tomáš Lichovník nabídl jediný argument, proč bylo nutné stížnost zamítnout: zákonodárce prý ohraničil napravování škod rokem 1948 a Ústavní soud se prý musí rozhodnutím politiků řídit.
3. Tomáš Lichovník při vyhlášení nálezů zapomněl sdělit, že senát musel hlasovat. On prostě zatajil zcela odlišný, disentní postoj soudce Davida Uhlíře, který dává za pravdu argumentaci Lichtenštejnů ve všech stěžejních bodech případu!

„Vůbec jsme o disentním Uhlířově stanovisku nevěděli. Zabránilo nám to reagovat, když na nás před Ústavním soudem čekali novináři,“ říká Aleš Linhart, právní zástupce Nadace knížete z Lichtenštejna.

Co je ovšem na způsobu vyhlášení ústavního nálezů varovné? Podle soudce Lichovníka vůbec Ústavní soud nepotřebujeme. Pokud parlament vyhlásí, že vraždy spáchané v úterý nejsou zákonem postihovány a není možné je zkoumat, bude Ústavní soud „následovat rozhodnutí politiků“? A proč zatajil Uhlířův odlišný postoj?

Korunovaná absurdita: Proč vede spor s Lichtenštejnem vláda?

S Českou republikou to nevypadá dobře: 9. květen v Brně nabídl mnoho materiálů Evropskému soudu pro lidská práva ve Štrasburku, který se již dva roky zabývá pošlapáváním práv občanů Lichtenštejnska Českou republikou. Daňovým poplatníkům hrozí, že za pokrytectví Babišovy a dnes i Fialovy vlády zaplatí mnohonásobně více než za nešťastný Diag Human. Přitom zcela zbytečně. Lichtenštejn mnohokrát nabídl české straně přátelské jednání, jehož výsledkem by byla dohoda výhodná pro obě strany. Když si uvědomíme, že v čele vlády nyní stojí celkem seriózní konzervátec Petr Fiala, tak je vlastně soud, který vede Česko za obrovské peníze za právníky u mezinárodního soudu, korunovanou absurditou. Proč vede spor s Lichtenštejnem vláda? To nám vážně hlava nebere. Vždyť mohla ze soudců sejmout to nesnesitelné jho, které je trápí a pod jehož tlakem se trpně snaží vyhýbat se spravedlnosti. Vláda měla už dávno ze sporu s Lichtenštejnem, který převzala po komunistickém oligarchovi Babišovi, udělat příklad toho, jak se dá solidně vyřešit kauza příliš dlouhých stínů naší národní minulosti.

Postoj prvního statečného soudce

Z hlediska sporu, který začal v roce 2014 žalobou českého státu proti Nadaci knížete z Lichtenštejna, je argumentace ústavního soudce Davida Uhlíře opravdu k zamyšlení. Zde je několik úryvků:

„S nálezem II. senátu v této věci (dále též jen „nález“) nesouhlasím a uplatňuji vůči němu podle ustanovení § 22 zákona o Ústavním soudu odlišné stanovisko. Mám za to, že všechny napadené rozsudky měly být zrušeny.

Obecné soudy pochybily, když se odmítly věcně zabývat námitkami stěžovatelů. Ve zdůvodnění tohoto svého odmítnutí soudy vyšly z restitučních předpisů, které mají zmírňovat způsobené křivdy, a ze stanoviska Ústavního soudu Pl. ÚS-st. 21/05, tedy z aktů demokratického právního státu nastoleného po listopadu 1989. Nebýt těchto aktů, odůvodnění zamítavých rozsudků by bylo mnohem obtížnější, ne-li nemožné. Jak praví klasik, „to jsou paradoxy, pane Vaněk“.

Obecné soudy tedy dle mého názoru měly použít a vyložit restituční předpisy i judikaturu Ústavního soudu k tomu, aby si otevřely možnost zjistit, zda se československé orgány v minulosti dopustily křivdy vůči právnímu předchůdci stěžovatelů. Musely by se vrátit k zásadní otázce, zda na právního předchůdce stěžovatelů byl vztažen zmíněný dekret prezidenta republiky oprávněně, či nikoliv. Odmítnutí posuzovat tuto otázku s ohledem na rozhodnutí ONV v Olomouci je nesprávné.

Navíc představa, že tzv. třetí republika, tedy Československo v období od konce druhé světové války do komunistického převratu v r. 1948, byla demokratickým právním II. ÚS 657/22 státem, je českým národním sebeklamem, na kterém bychom neměli lpět. Rozhodnutí československých státních orgánů z té doby je třeba posuzovat kriticky a nebránit se jejich přezkoumání.

František Josef II., kníže z Lichtenštejna, právní předchůdce stěžovatelů, kterému měl být sporný majetek konfiskován dekretem prezidenta republiky č. 12/1945 Sb., byl občanem státu, který si po celou dobu druhé světové války udržel neutralitu. Není žádný důvod na něj hledět jinak než jako na jakéhokoliv jiného německy mluvícího občana jiného neutrálního státu, kupř. Švýcarska. Myšlenka, že by František Josef II., kníže z Lichtenštejna, byl spoluodpovědný za zločiny třetí říše, a že se na něj proto vztahuje dekret prezidenta republiky, je absurdní.

Rozhodování obecných soudů i Ústavního soudu je dle mého soudu bohužel ovlivněno nejen úvahami právními, ale i politickými a ekonomickými. Jeví se, že tak jako o některých velkých bankách platí, že jsou „too big to fall“, majetek stěžovatelů je „too big to be returned“.

Je nejvyšší čas, aby česká politická zbabělost a také zbabělost českých soudců ustoupila odvaze a principiálnímu myšlení, kterým dal soudce Uhlíř politikům i soudcům opravdu hutnou lekci z právního státu a demokratického přesvědčení. Soud s Lichtenštejnem se totiž dotýká pojetí našeho státu. Jde o to, zda tu navazujeme na poválečnou pseudodemokracii, která byla ve skutečnosti jen přestupní stránicí z jedné totality do druhé totality, přičemž tehdejší bezpráví umetalo cestu k nástupu komunistické diktatury. Anebo zda tu tvoříme skutečnou demokracii, která stojí na poctivém pojetí práva a spravedlnosti. V tomto sporu zdaleka nejde jen o Lichtenštejny a jejich majetek. V tomto sporu jde hlavně o nás. Jde o to, co jsme zač. Zda patříme do slušné společnosti.